

УДК:612.017.2:615.834-053.2/6.

В.О. ПОБЕРСЬКА, Т.С. ЯНЧЕНКО, С.Л. ЄВСЄЄВА

МОЖЛИВОСТІ ВОДОЛІКУВАННЯ У РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ ІЗ ЗЛОЯКІСНИМИ НОВОУТВОРЕННЯМИ

На основі аналізу епідеміологічних і статистических показателів онкологіческoї захворюваності дітей обоснована целесо-образність організації процесу реабілітації і застосування водолечебних процедур.

* * *

Сучасні технології програм інтенсивного лікування хворих з онкологічною патологією сприяють поліпшенню прогнозу перебігу захворювань. Це позначилося в підвищенні показника “тривалості життя” у 70% дітей із злоякісними новоутвореннями. Вважають, в найближчі 10 років більше 1% дорослого працездатного населення складатиме контингент, вилікований від злоякісних новоутворень ще в дитинстві. Проте, токсична дія на організм курсів хіміопроменевої терапії нерідко приводить до ускладнень і формування супутніх захворювань [1,2,3].

Проблема спеціалізованої санаторно-курортної реабілітації також наголошується у дітей, що народилися від батьків-ліквідаторів наслідків аварії на Чорнобильській АЕС. Для цих дітей існує ризик канцерогенезу і розвитку генної патології. Крім того, для даного контингенту не вирішені питання профілактики злоякісних новоутворень щитовидної залози і реабілітації після операцій з приводу онкозахворювань. В той же час у 60% дітей-інвалідів відсутні рецидиви захворювання впродовж 5 років [4,5].

Епідеміологічні, статистичні показники по онкологічній патології у дітей свідчать про підвищення рівня захворюваності в Миколаївській області (на 107%), Львівській (на 28%), Черкаській (на 49%). По Україні онкозахворювання відповідають 7 місцю в структурі дитячої інвалідності і смертності, а злоякісні новоутворення займають 3 місце серед причин дитячої смертності. Не дивлячись на відсутність свідчень до напряму даного контингенту хворих дітей на санаторно-курортне лікування, практично в санаторіях знаходяться від 0,8% до 1,2% хворих із злоякісними новоутвореннями після базисного лікування. Комплексна етапна реабілітація дозволить поліпшити якість життя дітей із злоякісними новоутвореннями. Санаторно-курортна реабілітація таких пацієнтів в ремісії захворювання із застосуванням окремих бальнеочинників, лікувальних рухових фізичних навантажень, масажу, психологічної корекції, за показаннями медикаментозної терапії може бути направлена на корекцію ускладнень хіміопроменевої терапії, відновлення порушених функцій при супутній патології, соціальну адаптацію. Слід відмітити, що онкологічні захворювання в дитячому віці негативно позначаються на стані батьків дитини і відносяться до психосоціальної проблеми для хворого і в більшій мірі для сім'ї. Тому вважаємо за можливе формування не тільки спеціалізованих дитячих відділень санаторно-курортної реабілітації, але і для дітей з батьками.

Доцільно у Державній програмі “Дитяча онкологія” визначити ряд аспектів, наприклад, роль психологічних факторів та соціальна адаптація в умовах сім'ї та школи, порушення якості життя у зв'язку з тяжким захворюванням, організація санаторно-курортної реабілітації хворої дитини. Оцінка психологічних особливостей, виявлення початкових ознак чього порушення має особисте значення для створення індивідуальної програми медико-соціальної реабілітації дітей і гармонізації відношення до хвороби.

Науково обґрунтовано доцільність і можливості організації санаторно-курортної реабілітації дітей із злоякісними новоутвореннями після базисного лікування лише в окремих роботах, отже не визначено методичних підходів до призначення фізичних чинників (бальнеотерапія, плавання, лікувальні душі, ароматерапія, кліматолікування, інгаляції тощо) в комплексі санаторно-курортної реабілітації [6,7,8]. Критерії оцінки ефективності санаторно-курортної реабілітації складаються з інтегральних показників клініко-функціонального, психологічного стану, що відображає стан фізичного та психичного здоров'я дитини. Розроблені положення про організацію реабілітаційного відділення в структурі санаторної установи для дітей із онкологічною патологією з урахуванням періоду ремісії захворювання, впливу хіміотерапії та променевої терапії на стан здоров'я.

Серед методик загально - курортної реабілітації дітей з онкологічними захворюваннями слід визначити бальнеолікування [9,10]. Так, наприклад, хлоридні натрієві ванни з мінералізацією солей

до 20 г/л, кисневі та хвойні ванни сприяють формуванню відновлювального ефекту з боку вегетативної нервової системи, при напруженні психоемоційного стану, підвищенню резистентності організму. "Перлисті" ванни сприяють поліпшенню тераорегуляції, зменшенню вегетативної та психоемоційної лабільності, підвищенню функціональних можливостей серцево-судинної системи. Вільне плавання в басейні або купання у морі поліпшує процеси дихання, тканинного метаболізму, терморегуляції, психоемоційний настрій. Серед лікувальних душей слід окремо визначати можливості приймання дощового душу, який застосовується за потреби впливу на процеси регуляції центральної і вегетативних нервових системи, серцевої діяльності, терморегуляції, психоемоційного тону, загальної резистентності дитячого організму. Усі процедури відпускають на хлоридній натрієвій, морській чи прісній воді, поступово збільшують тривалість впливу, враховують індивідуальну програму призначення водолікування під контролем клініко-інструментальних обстежень.

Оснoву відновлювального процесу становлять санаторних режим, поліпшене харчування, кліматопрoцедури, загальне водолікування. Вибір додаткових фізичних факторів здійснюють з урахуванням особливостей стану організму хворої дитини. Комплексна санаторно-курортно реабілітація у спеціалізованих відділеннях спрямована на підвищення функціональних резервів, загальної реактивності, рухливості регуляторних процесів, саногенетичних механізмів.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Стан здоров'я дітей та підлітків в Україні та надання їм медичної допомоги за 2002 рік: Статистично-аналітичний довідник.- К., 2002.- С.6.
2. Долгополов И.С., Менткевич Г.Л. Современное состояние проблемы лечения детей с онкологическими заболеваниями с неблагоприятным прогнозом // Онкология.-2000.-Т.2, №3.- С.21-27.
3. Таболин В.А., Харченко В.И., Лисичкин Г.С. и соавт. Взаимосвязь экономического положения современной России с уровнями смертности, продолжительности жизни и показателями здоровья населения // Педиатрия.-2003.-№3.- С.66-69.
4. Степанова Е.И., Колпаков И.Е., Вдовенко В.Ю. Функциональное состояние системы дыхания детей, испытавших радиационное воздействие в результате Чернобыльской катастрофы.- К.- 2003.- 193 с.
5. Белогурова М.Б. Детская онкология (руководство для врачей).- СПб.: СпецЛит., 2002.- 351 с.
6. Мельцева Е.М. Отдаленные результаты санаторно-курортного лечения детей с гемобластозами в стадии ремиссии // Вестник физиотерапии и курортологии.- ИДА.- 2007.-№3.- С.27-30.
7. Лагунова Н.В. Патогенетичне обґрунтування санаторно-лікувальної реабілітації дітей з онкологічними захворюваннями: Автореф. дис. ... док. мед. наук.- Симферополь, 2005.- 42 с.
8. Бородин И.Д., Бухны А.Ф., Тесленко Б.В. и соавт. Отдаленные последствия химиолучевой терапии у детей со злокачественными новообразованиями в ремиссии и их реабилитация // Матер. науч.-практ. конф. "Актуальные проблемы санаторно-курортной помощи детям".-М.,1999.- С. 48-49.
9. Основы курортологии / За ред. М.В. Лободи, Е.О. Колесника.- К.: Видавець Купіянова О.О., 2003.- 512 с.
10. Разумов А.Н., Хан М.А., Кривцова Л.А., Демченко В.И. Физиотерапия в педиатрии.- М.- Омск, 2003.- 131 с.

V.A. POBERSKA, T.S. YANCHENKO, S.L. EVSEEVA

POSSIBILITIES OF HYDROPATHY ARE IN REHABILITATION OF CHILDREN WITH MALIGNANT NEW FORMATIONS

On the basis of analysis of epidemiological and statistical indexes of oncology morbidity of children expedience of organization of process of rehabilitation and application of hydropathical procedures is grounded.

Український НДІ медичної реабілітації та курортології, м. Євпаторія

Дата поступлення: 21.01. 2008 р.